

Cheeti da Pawlo sa Wagalatiyaa Gimba guri giyaada

Galatiyaa yaa hhapee daa tla/ange waara hhapee doó eteedine inkotii na Turuuki. Pawlo haa Barinaaba naa kakaaniri Gimba gu Hhou gu Yeesu daqeemoo paslaapasloo gu Galatiyaa, hida wa/a gi /ímbiri Yeesu. (Yu'udii kitaabuu gu Yondu gu Ya/abimiisee 13-14.) Qariqaaqari hida wakinay yaagi khayri haa gi caacaahhamisiri hida hhakee tuba, inay kwanda gi akhamisiyee caacaahhamisu gu sariyaa da Wayahuudi, haa hhawatee kwanda digi daba/íye. Teesaaqay, afamaraa gu lenge haa gu cadage, Pawlo sigitii slaslaaslay hhakee goó /ímbee Kristu tuba, Iliitleemu yoó ilabu'una hida goõ goó /ímbee Kristu. Ti hhaka'aaba goó oowee caacaahhamisu waku gu Wayahuudi. Ina sigigi kaay, idoo gimbaki dugwaa iliima'asi ha ya/abimiisee da Kristu Yerusaleemuge. (Yu'udii kitaabuu gu Yondu gu Ya/abimiisee 15.)

Afamaraa gu tamige haa gu cigahhage, Pawlo ilakesaasidi tuba, hiidahhasanaaba muunaboo/éesa Iliitleemu hari yondu goori. Dandiray dandoóti ilafaadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari /ímbaraad doori kilesi, idoo Aburahaamu gooay, okookoo gu pandaa gu Wayahuudi, dugwaa iliifaadi kona ibinaa daa tafa'adi. Afamaraa gu kooanige haa gu lahho'oge, Pawlo hiti laqaaqana tuba, ibinaa

doori kwanda dagari giyaadiye ha Muuna gu Iiitleemu. Hari amoti kilesi, hidahhasana akhamisu ilakaawa da didiri da Iiitleemu da sla'amuu hida.

Cehheemisu gu Pawlo

¹ Cheetiti yaa daqa doyi dakhada ana ya/abimiisay Pawlo. Ana ti ya/abimiisay daay leehhiiba ha hida, kara dinaati ya/abiiba ha heedi waku. Ana dinaatii leehhi ha Yeesu Kristu haa Iiitleemu Taataa, gwaa slafisu Yeesu gwaa'araago.

² Hhiee goō gu ti'ii waaree sliimaa haa ana, hangwaani cehheemisani unkuray kanisasuu gu hhapee da Galatiyaa.

³ Ana friirima ambee, hhoinay gu didiru haa qasaw goó daqa Iiitleemu dahha Taataa goori haa daqa Looimoo gu Goō Yeesu Kristu, ibiidiye sliimaa haa unkuray.

⁴ Kristu hingiraatii kwahhi ina lenkosi, sa tlakwaroo doori, ma hindi ilabu'umi dandiray khoorotaa da tlakwaroogo. Ina yaati laqi teesaaqay idoo giyaa iliislaiye Iiitleemu ina gu Taataa goori.

⁵ Iiitleemu dugu daareesiye koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo. Guti lou.

Hhanti sirakontay caacaahhamisu gu afa'afuumaa

⁶ Ana hanti bakai hari khisla sa unkuray, sa gimba ti qatlay coko/u kilesi ningii cati, unkuray Iiitleemu hagu mamaamayday, ina gwaa eteedu unkuray hari hhoinay gu didiru gu Kristu. Unkuray hagi sirakontiri caacaahhamisu waku

⁷ hikee gu louuba. Gu lou, wanay hida wakinay gu ilahufimaamidee unkuray, haa gu slaeet hifooka Gimba gu Hhou gu Kristu.

⁸ Teesaaqay see, bere gimati dandiray baku malayika rawaa gu rawgo, sangu kakaanay unkuray caacaahhamisu waku gu pasla haa hikira dandiray sangwaa kakaani unkuray, hikee dugu ilawaasiye koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo!

⁹ Idoo sangwaa ilii kakaani gooay unkuray waka'alee, inkoo, ana sangu kaawa kara ambee, bere heedi waku sangu kakaana unkuray yaaboo da pasla haa hatira gaa oodiri daqa dooraa, hikee dugu ilawaasiye koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo!

¹⁰ Inkoo, ana hati damaamidaaba dinima ilámba ha hida. Ana hati damaamida dinima ilámba ha Iliitleemu kilesi. Bere, hanti kahha hanti koii'imisa muunaboo/eesa hida, etaa ana hangii dahkanasaaba tongimoo gu Kristu tleehhida.

Pawlo eteedaraa dosi ha Iliitleemu

¹¹ Hhiee koi, ana sla'a unkuray ma caahhadiri tuba, Gimba gu Hhou sangwaa kakaami unkuray, yaa daqa hida dahhiyaaba.

¹² Ana hagwaati ooyiiba daqa heedigo, kara dinaati caacaahhamisiiba ha heedi lensee. Ti Yeesu Kristu ina loi naa hiitlaa'asi sa ana.

¹³ Gu lou, unkuray haa akhasidiri gimba gu ibinnaa doyi da waka'alee, gaa ilii diini da Wayahuudige waare. Kara ha khu'uday, idoo ana gaa ilii laba'asi hari/uuru kanisaa da Iliitleemu, haa hagagi koimisi hhamisa sumuku.

¹⁴ Ana haati ooyi hari khisla diini da Wayahuudi, ba/ay da Wayahuudi wakinay see gu

waasagala goy. Kara hagi maguudi iliikooma caacaahhamisu gu ou gu okookoii koti, hari/uuru goy goō.

¹⁵ Teesaaqay see, Iliitleemu giyaa ilii arimi nara'a, hinaay leehhi ana dinaati kahhi laqwaloo see, haa hinigi eteedi hari hhoinay gosi gu didiru.

¹⁶ Ina yaa hiitlaa'asi Nankosi daqa dooii, ana ma kakaami Gimba gosi gu Hhou sa hida gu hhapapu wakinay. Gimbaki giyaa iliicaā, ana hangaa ilagimbusaniiba haa heedi lensee, ma sini kaay idoo ga laqe.

¹⁷ Etaa, ana haa ilakhiinnaa'adiiba Yerusalemuge, sa coco'omoo kawa haa inay gwaa giyaadee ya/abimiisee tleehhida. Ana haati hadakay gesaa hhapee da Araabiyage, da hhe'esi haagi kií kara yaamu gu Dameesikoge.

¹⁸ Da hhe'esi, daa ilii cati koraraa tamii, ana haa ilakhiinnaa'adi Yerusalemuge, mangi ariirini haa mangi cacahhani haa Peetiro, haa gi ibiidi haa ina balalu mibi haa kooani.

¹⁹ Qatlay gaa iliiwaare yade Yerusalemuge, haa arimiiba ya/abimiisay waku ti Yakoobo kilesi, hhia gosi Looimoo Yeesu.

²⁰ Ana sanguti giimaamisa unkuray gu lou pandaa da Iliitleemuge ambee, gimbaki sangu handikiikime guti afa'afuuma gooba.

²¹ Qariqaaqari ana haa hadakay hhapee da Siiriyage haa hhapee da Kilikiyaage.

²² Qatlaykee ana loi dinaati hhidina ha sir-akoomiisee da Kristu, gu kanisasuu gu hhapee da Yudaaya.

²³ Inay yaati akhamisiri kilesi gimba tuba, "Heedikira gundaa laba'aa'amisa dandiray

waka'alee, inkoo, ina kakaakana gimba gu /imbaratira, giyaa koii'imisiye hhamisaraa."

²⁴ Inay gi daareesiri Iliitleemu, sa idoo giyaa yondiidi daqa dooii.

2

Pawlo ilagaasa dosi haa ya/abimiisee wakinay

¹ Da hhe'esi, daa ilii cati koraraa mibi haa cigahha, ana haa hadakay kara Yerusaleemuge sliimaa haa Barinaaba. Slime hagi hubidi Tiito, ina ma hadakay sliimaa haa dandiray.

² Ana haati hadakay Yerusaleemuge, sa gimba Iliitleemu sinaay tlaa'asi tuba, kwanda ga hadakawe yade. Qatlay gaa ilii ibiidi haa giyaadimiisetira, hida wakinay see hhaki, ana sigaa ilatlay ya/aboo da Gimba gu Hhou goó kakaamee sa hida gu hhapapu. Ana haati laqi teesaaqay, yondukee hhanti gu diitiray tleehhidi.

³ Inay hinaa ila/imbiri haa yaa /uureesiriiba Tiito duguma dabaí, ina giyaamati Yunaanimoo see.

⁴ Maasatee da daba/u dagaati maasi, sa gimba yaa wanay hida wakinay gu afa'afuuma, gung-waay laqee sirakoomiisee da Yeesu. Hida hhanki hingaatii guumisiri hari hhaaboo, ma kandahadiri hiica/araa doori tongaiimaago haa ilagaasa doori haa Kristu Yeesu. Inay hiti slaiyay mandi tonguee tleehhidisiri hari /uureesa dandiray sirakooma sariyaa da Wayahuudi.

⁵ Gimbakesii, dandiray hangaa ila/imbidiiba haa hida hhakee coko/o seei. Dandiray haati laqani teesaaqay, sa ga/aw Gimba

gu Hhou sa unkuray, ma meeti hari hhoinay gosi balalu sliimaa.

⁶ Giyaadimiisetira sinaa hiiroogisiriiba idoo lensee ya/abotiray gaa kakaakame. Gu lou, giyaadimiisetee digaa gwaaí hari khisla. Gimati teesaaqay see, gimbakee ti idoo gooba, sa gimba Iliitleemu yoó ilatahhiyaaba heedi hari ilatah-haraa da slaqwa dosi gimati kofiyaa dosi.

⁷ Inay yaa baraslayiri tuba, Iliitleemu sinaati taatahhi yondu gu kakaaru Gimba gu Hhou sa hida gu hhapapu, idoo Peetiro gooay sugwaa ilii taatahhi kakaaru Gimba gu Hhou sa Wayahuudi.

⁸ Iliitleemu gwaa hiinoóeesu Peetiro, ma ya/abimiisay tleehhidi daqa Wayahuudige, slime na ina naa hiinoóeesi ana, ma ya/abimiisay tleehhidi daqa hida gu hhapapu wakinayge.

⁹ Te'esii, Yakoobo, Peetiro haa Yohaana, inay daa faadi na giyaadimiisee da deni da kanisaa da Yeruseleemu, yaa baraslayiri tuba, Iliitleemu hari hhoinay gosi gu didiru sinaa hadisi ana yonduki. Inay, hindigi dabaií ooyiniri ana haa Barinaaba, hií naa laqaru gu ilagaasa doori haa inay. Teesaaqay, inay gi Ámbiri dandiray ma kakaaru kayni Gimba gu Hhou sa hida gu hhapapu wakinay, inay kakaanee sa Wayahuudi.

¹⁰ Inay hindigi firiniri dandiray gimba leě tuba, dandi hhanti afahhana iliia'awu kwaeeli. Gu lou, hií na gimba ana loi goó yondiide hari maguuma.

Pawlo kanisi Peetiro yade Antiyookiyage

¹¹ Qatlay Peetiro giyaa ilii khay Antiyookiyage, ana hagwaati kanisi ina pandataa, sa gimba, ina yaay dakusi.

¹² Ina giyaa ilii khay, yaati /agiigina sliimaa haa hida gu hhapapu gwaa /imbee. Teesaaqay see, qatlay hida hhakira angaamaka daa ya/abi ha Yakoobo giyaa ilii khayri, ina yaati may/agoo haa hida hhakee gu hhapapu. Ina hingigi pasli sumuku, sa gimba, yaa tla'amuudi hida hhakee, goó ilii komamidee daba/u.

¹³ Slime, Wayahuudi wakinay gwaa /imbee, hingigi ilagaasiri haa Peetiro peereehhiya teesii. Barinaaba see, dugugi ilahubidi ha peereehhiyattee.

¹⁴ Qatlay gaa ilii arimi inay yondiidiyyaaiiba, idoo doó iliislaiye gooay ha Gimba gu Hhou, hagi kaay sa Peetiro pandaa da hida gonge ambee, "Ugu ti Yahuudimoo, haa ha ibimaamita hida gu hhapapu wakinay pahha! Inkoo ha so'oyi /uureeremisida hida gu hhapapu wakinay, ma sirakoniri ou gu Wayahuudi?"

Hida goō digoóti ilabu'una hari Ambaraa Kristu

¹⁵ "Dandiray hhaā daa laqwali Wayahuudi hangoó arinaaba kona tlakwaroo, idoo goó iliariine gooay hida hhaka'a gu Wayahuudi gooba.

¹⁶ Dandiray ha khuana tuba, heedi dugoó faadiyaaba kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Ilittleemuge, hari amoo da iliikooma sariyaa da Musaa. Ti hari amoo da /imba Yeesu Kristu kilesi. Teesaaqay, dandiray see haā /imbani Kristu Yeesu, dandima faadi gu koomee ibinaa daa tafa'adi, hari amoo da /imba daqa Kris-tuge, hari amoo da iliikooma gooba sariyaa. Hari amoo da iliikooma sariyaa, wanaaba heedi

lensee damaa faadiye kona ibinaa daa tafa'adi
pandaa da Iliitleemuge.

¹⁷ Wayahuudi wakinay yoóti ilahudeesiyyay
tuba, dandiray ti hida gu koomee tlakwaroo,
sa gimba hoó sirakonaaba sariyaa ma slayni
ibinaa daa tafa'adi. Dandiray hoóti Ámbana
Kristu dandima faadi kona ibinaa daa tafa'adi
pandaa da Iliitleemuge. Inkoo, guti louu Kristu
hindiroóti giyaadiyaa ma yondiidani tlakwaroo?
Coko/o see!

¹⁸ Inkoo, bere ki'a kara Ámbaraa
ilakhuukhu'usa da waka'alee da iliikooma
sariyaa, hatira gaa si'i, te'esii gu lou ana ti
kooma dakoo.

¹⁹ Slime ana haati ibimaamida hari iliikooma
sariyaa, teesaaqay, inkoo dinoó tawaalinaaba
kara ha sariyaa. Iliitleemu hinaay ca/asi tongai-
imaago, ma ibiidi tiraaqay idoo gi iliislaiye ina.

²⁰ Ibinaa doyi da tlakwaroo da waka'alee
dagaa hiitluhhumisi musalaabage sliimaa haa
Kristu. Inkoo, ti ana gooba goó ibiida kara, ti
Yeesu noó ibiidi muuna gooii. Slafimaa ga koome
inkoo, ana hoóti ibiida hari Ámba ga koome
daqa Nanku Iliitleemuge, ina gunaa slau ana haa
hingigi hadisi, gi gwaai musalaabage sa ana.

²¹ Ana sla'aaba tlankaraa hhoinay gu didiru
gu Iliitleemu. Inkoo, bere ibinaa daa tafa'adi
dagoóti slay hari amoo da sariyaa, Kristu yaati
gwaai diitiray!"

3

Muriidaraa sariyaa baku/Ámba Yeesu Kristu

¹ Unkuray ye Wagalatiyaa gwaa bawmidee! Ti miyaa nangwaa hiicori unkuray? Gimba gu hiiitluuhhumisu gu Yeesu Kristu musalaabage dugwaati kakaami pandataa ilaa kokunay.

² Inkoo, aarimida mangu maasi unkuray gimba leẽ. Unkuray haati oodirii Muuna gu Iliitleemu hari amoo da iliikooma sariyaa, baku ti hari amoo da /imbaraa Gimbakira gu Hhou gaa akhasidiri?

³ Gu louu unkuray haati bawmitirii taqaaqay? Unkuray haa tlaatleesidiri /imbaraa Yeesu hari /uuru gu Muuna gu Iliitleemu, inkoo hati sla'adaaii hiigaasa hari /uuru googuna?

⁴ Unkuray haati slaydirii laba'asu wa/a taqay gu diitiray? Gu lou, laba'asukee gwaati diitiray gooba!

⁵ Inkoo, Iliitleemu sangoóti hadisiyaa Muuna gosi haa sangugi yondiidi gimba gu denu gu baka'asa hida, sa gimba gu iliikooma sariyaa? Teesaaqay goóba, ti sa gimba goó /imbidee hikee goó akhamisidee daqa Yeesugo.

⁶ Ilahudeesa gimba gu Aburahaamu, idoo daa ilii handikimi Handikaa da Iliitleemuge tuba, "Aburahaamu yaa /ambi Iliitleemu, teesaaqay Iliitleemu gugi faadi kona ibinaa daa tafa'adi." [◊]

⁷ Inkoo, unkuray caahha tuba, hida hhaka'a goó /imbee Iliitleemu, hhakee na ya'ay gu loi gu Aburahaamu.

⁸ Handikaa da Iliitleemu yaa kaadi yadaa tlaatleesoogo tuba, Iliitleemu maa ilafaadi hida gu hhapapu konay ibinaa daa tafa'adi, hari amoo

[◊] **3:6 3:6** Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 15:6.

da /imbaraa dooina. Iliitleemu yaa kakaami Gimbaiki gu Hhou sa Aburahaamu, koraraa wa/a gwaay catee tuba, "Hari amoo doogu kabiraa goō digi/aafi."*

⁹ Teesaaqay, Iliitleemu yoó /aafi hhakee goō goó /imbee ina, idoo giyaa ilii /aafi gooay Abu-rgbaamu gwaa /imbu ina.

¹⁰ Hida goō goó ilahudeemisee tuba, hari amoo da hiigaasa ilakaawa goō da sariyaa slayay ilabu'uru, hhakee digaa ilawaasi ha Iliitleemu. Hiti teesaaqay, sa gimba Handikaa da Iliitleemu yoó kakanta tuba, "Dugwaa ilawaasi heedika'a goóba iliikooma haa goóba sirakooma gimba goō daa handikimi kitaabuu gu sariyaage."*

¹¹ Inkoo, gimbaki ti pooi tuba, wanaaba heedi lensee, doó faadiye kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, hari amoo da sariyaa, sa gimba Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba, "Heedi gu kooma ibinaa daa tafa'adi, hari amoo da /imbaraa ibiidi."*

¹² Sariyatee kontaaba hiidayuma lensee haa /imbaraa. Teesaaqay see, Handikaa yoóti kaada tuba, "Heedi goó sirakooma gimba goō gu sariyaa, hiti ibiidi hari amoo da sariyatee."*

¹³ Kristu hindii afiigweedi dandiray ilawaasa da sariyaago, hari amoo day owaraa ilawaasatee sa dandiray. Handikaa da Iliitleemu yoó kaada

* ^{3:8 3:8} Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 12:3. * ^{3:10 3:10} Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 27:26. * ^{3:11 3:11} Yu'udii kitaabuu gu Khabakuuki 2:3-4. * ^{3:12 3:12} Yu'udii kitaabuu gu Gimba gu Walaawi 18:5.

tuba, “Duguū ilawaasi heedika'a dii tluhhu-misiye rawaa gu khaimooge.”¹⁸

¹⁴ Gimbañi yaay cañi teesaaqay tuba, /aafatira Iliitleemu giyaa hadisi sa Aburahaamu, daade daga hida gu hhapapuge hari amoo da Kristu Yeesu. Kara, hari amoo da /imba Kristu Yeesu, hiidahhasana oowa Muunakira, Iliitleemu giyaa hiifadidi sa dandiray.

Sariyaa haa hiifadidu

¹⁵ Hhiee koi, ana ha sla'a laqaru ila'aa'aatisa ibinaa dooraa da balalu slimaago. Bere hida cada hiñ qaasiri ila/imbidu tla/aã gooинay, wanaaba heedi gu hiidahhasa baca baku hiroogisa gimba ila/imbidukeesii.

¹⁶ Inkoo, Iliitleemu yaati hadisi hiifadidu sa Aburahaamu haa nankosi. Handikaa da Iliitleemu yoó kaadaaba tuba, “Sa laqwaloo dosi,” ubee ti hida wa/a pahha. Yoóti kakanta tuba, “Ti naw leë.”¹⁹ Nakee gu leë na Kristu.

¹⁷ Gimba ga slae kaawaraa na nahiñ ambee, ila/imbidu dugwaa hhe'esi dugwaa qaasi ha Iliitleemu waka'alee. Sariyaa dagaati hadisi qariqaaqari koraraa miyaa cigahha haa mibeeri tami. Teesaaqay, sariyaa hiidahhasidaaba baca ila/mbidukee.

¹⁸ Inkoo, bere Iliitleemu sindaa hadisi aalimee dosi hari amoo da iliikooma sariyaa, teesaaqay iliipa'anaaba kara hiifadidu gu Iliitleemu. Teesaaqay see, Iliitleemu hari hhoinay

¹⁸ 3:13 3:13 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 21:23.

¹⁹ 3:16 3:16 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 12:7; 13:5.

gosi gu didiru, yaa hadisi aalimee sa Aburahaamu hari amoo da hiifadidu.

Piimaa da sariyaa da Musaa

19 Inkoo, sariyaa yondu gosi na mala? Sariyaa dagaati qaasi sa laqaru dakoo sa hida. Sariyaa dagaati qaasi qatlayka'a naqatloo gimaa ilii khaye Nakira gu Aburahaamu, ina saa hadisi hiifadidukira. Iliitleemu yaati hadisi sariyaa sa Musaa hari amoo da malayika. Ina Musaa gi ilagaasimiisay tleehhidi gu Waisraeeli haa Iliitleemu.

20 Ilagaasimiisay dugoóti slai qatlay bareemoo cada gi iliiqaasiyee ilaimbidu. Teesaaqay, Iliitleemu ti leë, ina loi yaa qaasi ilaimbidu haa Aburahaamu ilagaasimiisay see hhaku.

21 Inkoo, sariyaa hingoóti kabaaba/adaa haa hiifadidu gu Iliitleemu? Coko/o see! Bere sariyaa yaa aloo hiidahhasida sindiraagi khayda slafimaa gu /abi, dandiray dandaa aloo faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da sariyatee.

22 Teesaaqay see, Handikaa da Iliitleemu yoóti kakanta tuba, hida goõ gu khooroo tongaiimaa da tlakwarooge wanay. Sa gibakee, Iliitleemu yaa hiifadidi hadisa idoo giyaa hiifadidi sa hida góo /imbee Yeesu Kristu.

23 Inkoo, /imba giyaa ilii kahhade khawaraa, dandiray dandaati qaasi bira gu tawaaloo da sariyaage hida daa khiidimi pahha. Kara, dandaati khiidimi qatlayka'a naqatloo /imba daqa Kristuge dagamaa iliitlaa'asiye.

24 Teesaaqay, sariyatee hindaati wariiqadi-idimita taqay omidiisay goori pahha, qatlaykira naqatloo daa ilii khay Kristu. Hari amoo da /imbaraa Kristu, dandiray dandi faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iiittleemuge.

25 Inkoo, sa gimba /imbatira daqa Yeesu Kris-tuge yaani khaydi, dandiray dandi wariiqadidiyaaba kara ha sariyaa.

Ya'ay gu Iiittleemu

26 Inkoo, unkuray goō haā ya'ay gu Iiittleemu tleehhitiri, hari amoo da /imba Kristu Yeesu.

27 Kara, unkuray goō daa ilagaasi haa Kristu hiinunqudisage, hanti daasidiri Kristu, heedi gooay giyoó iliidaasiye qayroo gu /abi.

28 Inkoo, wantaaba pasloo kara tla/aā gu Yahu-udimoo haa Yunaanimoo, tla/aā gu tongimoo haa ina gu tongimoo gooba, tla/aā gu hhawata haa hadee. Unkuray gonkokunaa hanti idoo leē tleehhitiri ilagaasa doogunayge haa Kristu Yeesu.

29 Kara, sa gimba unkuray haā khooslay gu Kristu tleehhitiri, unkuray ti laqwaloo da Aburahaamu, haa aalimiisee da hiifadidukira gu Iiittleemu, giyaa hiifadidi sa Aburahaamu.

4

1 Inkoo, aarimida yu'uda ila'aa'aatisati. Qatlay aalimiisayi gi ilii kahhiye khwaylimoo, konaaba pasloo haa tongimoo, khooslay goō gimati kosi see.

2 Ina kwanda gi muriidiye omidiisee dosi haa hida goō wariiqadimidee khooslay gosi, qatlayka'a naqatloo daa ilakhuukhu'usi ha taataa gosi.

3 Teesaaqay ganaa ilii wana dandiray, qatlay Kristu giyaa ilii kahhiye khawa. Dandiray yaati daaqay pahha haa tonguee daa tawaaliiline ha ou gu diini da khooroo.

4 Teesaaqay see, daa ilii day bu'udaraa da qatlay, Iliitleemu yaa ya'abi Nankosi khoorooge. Ina dugwaa laqwali ha hadee, gi ibiidi sariyaa da Musaage.

5 Iliitleemu yaati ya'abi Nankosi, magi afiweedii hhakee daa tawaalimi ha sariyaa, slime dandiray dandima faadi ya'ay gu Iliitleemu.

6 Inkoo, sa gimba dandiray haā ya'ay gu Iliitleemu tleehhidani, Iliitleemu yaani ya'abi Muuna gu Nankosi muunaiñ kotii, Muuna goó eteedima Iliitleemu "Aaba,"* amoo dosi na "Taataa!"

7 Teesaaqay, inkoo ugu ti tongimoo gooba kara, ugu ti naw. Haa sa gimba ugu ti naw, Iliitleemu harii fadidu gosi gwaa aalimiisayi gosi tleehhidisi.

Pawlo ilii/oo! Wagalatiyaa

8 Waka'alee unkuray haa hhidintay Iliitleemu, unkuray yaati tonguee da idadu gwaa Iliitleemu gooba.

9 Inkoo unkuray Iliitleemu hagu khu'uday, gu lou Iliitleemu see khui unkuray. Hhanti ilii kiiday kara ou gu diini da khooroo, hiñ gubasli /uuru gimati amoo see. Unkuray hati sla'adaaaii danguma tonguee da gimbakee tleehhidisi kara?

* **4:6 4:6 Aaba:** Hiñ na gimba gu Araamaisoo, ma'aana dosi na *Taataa goy*.

¹⁰ Unkuray kahhaday hoóti iliikontay loseenoo gu diini, balalu, slehheeri, qatlaai haa koraraa, ukuraybeelaa muunaboo/eesiday Iliitleemu.

¹¹ Ana ha kooma tla'amee sa unkuray ambee, angamalee yondu goy goō gaa yondiidi hiti hhana diitiray.

¹² Hhiee koi, ana hangu tlaatlaqasa ambee, ana pahha tleehhida, sa gimba ana see hanti unkuray tleehhidi. Unkuray sinaa yonditiriiba gimba lensee gu tlaku.

¹³ Unkuray ha khu'uday tuba, sa gimba gu ga/ay goy, ana sangunaa ilii kakaami unkuray Gimba gu Hhou hhiyuuma dooii da pandaa.

¹⁴ Kara, koimisu gaa slaydiri sa ga/ay goy, unkuray hanaa qooqitiriiba haa hanaa si'idiriiba ana. Unkuray hanaati kwahhasuusidiri ana malayika gu Iliitleemu pahha, kara Kristu Yeesu pahha.

¹⁵ Waka'alee unkuray haa kontay hha'alo hari khisla sa ana, inkoo, hha'alotee hiñ kaakaydi? Gu lou, ana hiidahhasa ilatlawa ambee, bere haa aloo hiidahhasiday see, haa aloo tu'untay ilaa kokuna haa gigi hadisiday sa ana.

¹⁶ Inkoo, ana hanti fa/ayimoo googunaa tleehhidii, sa gimba sangu kakaakama gimba gu louu?

¹⁷ Hida hhakee hiti slaiyay unkuray ma sir-akontiri sariyaa da Wayahuudi, konay kwayru gu hiiowa mangu tongagaisiri, ma raqa leē tleehhitiri. Teesaaqay see, piimaa dooina dati hhoiiba. Inay slaiyay magu hiideehhiri unkuray haa ana, ma yonditiri sa inay hari khisla.

18 Bere heedi kona kwayru gu yondiiudu sa unkuray yondu gu hhou, ti nara'a. Teesaaqay see, ba/ay yondiidiyee teesaaqay qatlay sliimaa, ti qatlay ana ga iliiwaare kilesiiba haa unkuray.

19 Hhiee koi, hatee ti waa da cada ana arimaan slahhaa'amee sa unkuray, taqay hadee da hubay gooay giyoó ilianiante slahhaa'amee qatlay gu hidawaraa. Slahhaa'ametee ilakonta teesaaqay, yaqa naqatloo ibinaa dooguna gimaan iliilaqante ibinaa da Kristu.

20 Ana hanti sla'a waara sliimaa haa unkuray inkoo, ma sangu gimbuusi aslaa'amee. Teesaaqay see, ana waaraaba sliimaa haa unkuray, gu lou kooma tla'amee hari khisla sa unkuray.

Ila'aa'aatisa da Hagarii haa Saara

21 Inkoo, sini kaadee unkuray gu slaeedanguma tawaalimi ha sariyaa, unkuray ha hhidintaaaii sariyaa idoo giyoó iliikakante?

22 Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba, Aburahaamu yaa kona ya'ay cada, leẽ gu Hagarii haā da tongito'oo, gu caduu gu Saara haā da tongito'oo gooba.

23 Hikira gu hadee da tongito'oo dugwaati laqwali hari ilakhuukhu'usa da hida. Hikira gu hadee da tongito'oo gooba, dugwaati laqwali harii gaasa hiifadidu gu Iliitleemu.

24 Hagarii daa tongito'oo ti ila'aa'aatisa da Ila'imbiudu gu sariyaa da Musaa daa yondiidi Oō gu Sinaayige. Ila'imbiukee yaa /isimi hida ma tonguee da sariyaa tleehhidiri.

²⁵ Hida gu Yerusaleemu da inkoo ti tongee, sa gimba gu sirakomamidu sariyaa da Wayahuudi. Inay ti tongee Hagarii pahha doó ilakhuukhu'usiye haa ilaimbidi daa yondiidi Oõ gu Sinaayige yade Araabiyage.

²⁶ Teesaaqay see, Saara, haã da tongito'oo gooba, dagati ilakhuukhu'uu'umisi haa Yerusaleemu da rawaa gu rawge waara. Ina na iyoo doori. Dandiray ti aalimiisee da Yerusaleemutee da raw, da ilii hhaka tongaiimaa.

²⁷ Idoo daa ilii handikimi Handikaa da Iilitleemuge tuba,

"Hha'aluudi, igi hadee da mogombiiso'oo,
igi doóba laqwaloo ya'ay.

Maahhi afoo doogi, raai hari hha'alo,
igi da hhidima slahhaa'amee da laqwaloo,
sa gimba, ya'ay gu hadetee daa may ti wa/a,
ba/ay da ya'ay gu hatee da kooma
hhawata."²⁷

²⁸ Inkoo hhiee koi, dandiray gonkotaa ti ya'ay gu Iilitleemu daa laqwali harii fadiduu gosi, da Isaaka gooay dugwaa ilii laqwali.

²⁹ Balalu hhakiray, nakira daa laqwali hari ilakhuukhu'usa da hida, yaa laba'aa'amisi nakira daa laqwali harii dahhasa da Muuna gu Iilitleemu, haa inkotii see dagani ilii wana teesaaqay.

³⁰ Inkoo, Handikaa da Iilitleemu yoó malee kakanta? Yoóti kaada tuba, "Gusimaka segenge hadetee da tongito'oo sliimaa haa nankosi, sa gimba nakee gu tongito'otee, etaa himaa

²⁷ 4:27 4:27 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 54:1.

slayaaba aalimee sliimaa haa nanku hadee da tongito'oo gooba.”[◇]

31 Teesaaqay hhiee koi, dandiray ya'ay gu hadeta'aaba da tongito'oo. Dandiray ti ya'ay gu hadeta'a da tongito'oo gooba.

5

Kristu hindaa afiigweedi tongaiimaago

1 Kristu hindaa afiigweedi dandiray tongaiimaago. Teesaaqay, qadimida nara'a il-abu'urukeesii, hhanti /ambiday kara, danguma ilii loay ha khiidimoo gu tongaiimaa.

2 Itatiisa! Ana Pawlo, sanguti kakaakama unkuray ambee, bere ha /ambiday danguma daba/i, sariyaa da Wayahuudi gooay gi iliisla'ade, Iliitleemu ma dangu /ambi, te'esii gwaa'araa da Kristu kontaaba faydaa daqa doogunay coko/o see.

3 Ana hangu ilii/oo/a hari khisla ambee, kila hhawata gu /imba duguma daba/i, sariyaa da Musaa gi iliisla'ade gooay, ina kwanda gi ooyiye sariyaa goõ da Musaa.

4 Unkuray goó dabiidee danguma faadi ha Iliitleemu ibinaa daa tafa'adi, hari amoo da oowaraa sariyaa, unkuray hangwaa paslidiri sumuku daqa Kristugo. Kara segenge wantay haa hhoinay gu didiru gu Iliitleemu.

5 Teesaaqay, Muuna gu Iliitleemu sindoó hislaslay dandiray tuba, gu lou Iliitleemu sindi hadisi iliipa'aru gu ibinaa daa tafa'adi, sa gimba hoó /imbara Yeesu.

[◇] **4:30 4:30** Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 21:10.

6 Bere hangaa ilagaasani haa Kristu Yeesu, daba/u baku daba/u gooba ti idoo gooba. Idoo da kaari ti /imba doori doó /isima dandiray ma laqani sla'amuu daqa hida gonge.

7 Tlaatleesoogo unkuray haa ibimaamitay hhoinay! Inkoo, ti miyaa nangwaa tlaatlahhasi unkuray, ma maydiri sirakomamidu caacaahhamisu gu louu?

8 Hiifaafahharukee yaa daqa Iiittleemu dahiyaaba ina goó eteedima unkuray, ma ya'ay kosi tleehhitiri.

9 Caacaahhamisukee gu afa'afuuma ti hamiira pahha. Hamiira coko/o yoóti khimpisida kunduru/umiy goõ da gubaraa.

10 Ana kooma iliipa'aru gu lou ambee, Looimoo gu Goõ dangu ga/ay unkuray hhanti /ambiday caacaahhamisu gu afa'afuuma. Kara, heedi gu ilahufida unkuray dugu /agitina, ina gimati miyaa see.

11 Hhiee koi, ana hoó kakaama ambee, daba/u sariyaa da Wayahuudi goóay giyoó ilii kaade guti kaaruuba, hatee na idoo sinoó kahhiye laba'asuу ha Wayahuudi.

12 Hida hhakee gu ilahufimaamidee unkuray hari gimba gu daba/u, ba/ay inay hiti ilakonee hari khisla hingitii bu'udiyee!

13 Hhiee koi, unkuray dangwaati eteedi ha Iiittleemu, ma hiica/adiri tongaiimaago. Teesaaqay, hiica/atee ga kontee, etaa hhanti amoo tleehhita da sirakomamidu slahhaahhaau gu slaqoo, ba/ay hanguti iliia'aydee unkuray haa unkuray hari sla'amuu.

14 Sariyaa goō dagoótii gaasi hari ilakaawa lenge, doó kaawa tuba, "Slae hida danaee koku idoo hangu iliisla'ade gooay ugu lenkoogu." [✳]

15 Inkoo, bere hangu kikihhiday haa hangu tlu'untay unkuray haa unkuray makay pahha, khu'uma nara'a hangu ba/atii hhamamisiday unkuray haa unkuray.

Ibinaa hari Muuna gu Iliitleemu

16 Inkoo, ana sangu kaawa unkuray ambee, ibinaa dooguna dagari giyaadiye ha Muuna gu Iliitleemu. Hari laqaraa teesaaqay, unkuray sirakontaaibaa slahhaahhaau gu slaqwa.

17 Sa gimba, slahhaahhaau gu slaqwa dugoó slaiyaaba haa Muuna gu Iliitleemu, kara gimba doó slaiye ha Muuna gu Iliitleemu dugoó slaiyaaba ha slaqwa. Muuna gu Iliitleemu haa slaqwa hingoóti kabaaba/iyay. Sa gimbakee, unkuray hiidahhasidaaiiba yondu hhoinay idoo ga iliisla'adee.

18 Teesaaqay see, bere danguri giyaada ha Muuna gu Iliitleemu, ha ibitaaiiba kara biraan gu tawaaloo da sariyaage.

19 Inkoo, yondu gu slahhaahhaau gu slaqwa duguti khui pandataa na nahiī, slipalauuma, slasla/iima, slahhaahhaau gu kooma ilamuree,

20 firoo sanaamuu, miislay, kiiraa, naanaqamoo, hhitaa, qupidaa, hiigusidu, deehhoo, iliitlohhidu,

21 tloomu, oona, hheehha haa gimba waku gungoó slaaslaaqasa haa hikee. Ana hangu

[✳] **5:14 5:14** Yu'udii kitaabuu gu Gimba gu Walaawi 19:18.

iliioo/a unkuray, idoo hangwaa iliioo/i gooay waka'alee ambee, hida goó yondiidee gimba da hikee gooay, maa aalinaaiiba Tawaaloo da Iiitleemu.

²² Inkoo, hiica/amuu gu hiilaalaqamisu ha Muuna gu Iiitleemu ti sla'amuu, hha'loo, qasaw, hiikaasa, ibinaa da /abi da hhoi, cabuumma, /imbaraa,

²³ qabidinoo haa ilakhua. Wantaaba sariyaa dii dahkan kaanisa gimba da hinkaa gooay.

²⁴ Hhaka'a goō gungaa ilagaasee haa Kristu Yeesu, digoó tawaalinaaba ha slahhaahhaau gooina gu slaqoo. Slahhaahhaaukee ubee giyaatii tluhhumisiri pahha musalaabage.

²⁵ Muuna gu Iiitleemu sindii hadisi slafimaa gu/abi, teesaaqay sirakonee hiilaalaqamisu gosi.

²⁶ Inkoo, hangu hhantii duubidana, hangu hhanti gimba dabiidana haa hangu hhanti iliari-irina tloomu.

6

Unkuray haa unkuray hangu iliia'aydee

¹ Hhiee koi, bere haā antiri heedi waku duguū ooyi ha tlakwaroo waka, te'esii unkuray daroó giyaadiye ha Muuna gu Iiitleemu, heedikee iliioo/akunay haa kiísankunay hari muuna gu qabidinoo. Teesaaqay see, unkuray loi hangu ga/aydee ba/atii gii guntay koimisuge.

² Kara hangu iliia'aydee unkuray haa unkuray, hari amoti unkuray hiigaasiday sariyaa da Kristu.

³ Bere heedi hingii arina tuba, ina gu kaaru ba/ay da hida wakinay, kaslenkoo ina ti idoo gooba, te'esii heedikee hingitii coraaridi ina loi.

⁴ Kila heedi ilataahhiye yondu gosi ina loi. Bere ina kona gimba singii duubiye yondukeesii, ina hingitii duubiye wa'ay gu muuna gosii kilesii, hingi hhanti ila'aa'aatisi haa heedi waku.

⁵ Kila heedi hiti geregedi upa gosi ina loi.

⁶ Heedi doó caacaahhamisiye gimba gu Iliittleemu, kwanda gi ilagaasiye sa maarimu gosi hhoinay goõ.

⁷ Unkuray dangu hhantii cori, Iliittleemu duguroó yaqaayinaaba. Heedi idoo giyoó daamisiye, namati hetee ginimaa bu'una.

⁸ Heedi goó sirakomamida slahhaahhaau gu slaqwa haa gi yondiidi tlakwaroo, dugu hhamisi ha slahhaahhaaukee. Teesaaqay see, heedi goó sirakomamida Muuna gu Iliitleemu, ina hiti bu'una slafimaa gu koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo daqa Muuna gu Iliitleemugo.

⁹ Inkoo, hhanti ba/aa/aadana yondu hhoinay, sa gimba hamaa bu'una hari qatlay gosi, bere handiba simbarii gwaa'a.

¹⁰ Teesaaqay, qatlay ga ilii kahhane kona mucu, ha yondiidanee hhoinay sa hida goõ, sa hhaka'a loi loi gu motoliya da hida goó /imbee Kristu.

Ilakaawa da hiifaakoo haa cehheemisu

¹¹ Yu'udaa! Ana loi sangwaa handikiikima unkuray hari handikaa da iladeni, hari daba goy ana loi!

¹² Hida hhakee gu /uureeremisee unkuray danguma daba/í, inay hiti slaiyay digima arimi

hhoinay ha hida wakinay. Inay hiti yondimaa midiyay teesaaqay, digima may laba'asu sa caacaahhamisu tuba, musalaaba gu Kristu kilesi nii dahhasi ilabu'uru, ti daba/u gooba.

¹³ Inay see daa daba/i, yoó iliikonaaiiba sariyaa goõ. Inay yoóti slaiyay unkuray danguma daba/i, inay mangii duubiri sa daba/u googuna.

¹⁴ Inkoo, hari bara doyi ana, hangii duubaaba coko/o see. Hiiduba doyi ti hari gwaa'araa da Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu musalaabage. Gimba'a hida doó tawaaline ha ou gu hida giyoó arinayi gu hhou, daqa dooii ana konaaba ma'aana, sa gimba gu musalaaba. Ana see gimba goó arime gu hhou, daqa dooinay konaaba ma'aana.

¹⁵ Daba/u baku daba/u gooba ti idoo gooba. Idoo da kaari, ti hii/abeesa tlehhinay ha Iilitleemu!

¹⁶ Qasaw haa /awaariru goó daqa Iilitleemu dahha, sliimaa wane haa hida goõ, goó iliikoomee ilakaawati, hida hhakee na hida gu Iilitleemu.

¹⁷ Inkoogo, heedi lensee hini hhanti kara ilahufidi ana. Slaqwa dooii kooma sla/anay gu cakhadiru hari tle/eẽ haa gu difoo hari khwacoo sa laqaru tuba, ana ti tongimoo gu Yeesu.

¹⁸ Hhiee koi, hhoinay gu didiru goó daqa Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu dahha, ibidiye sliimaa haa unkuray. Guti lou.

Burunge

**Burunge: Ila/imbidu Gu/abu hari Burungaisoo
(Bible)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Burunge

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025

5fd9f69c-03b6-5343-85b8-5043bec70185